

13.

bölcs
diákok

HETILAP

XIII. tábor, 1 szám

MAGYARREMETE, 2023. július 24–29.

De hiába! nincsen olyan boldogság, amit néha egy-egy kis felhő, habár csak futólag is, el ne homályosítson, vagy éppen egy kis fröccsel hébe-hóba nyakon ne öntsön. Ez már így van az emberi életben. A felhő aztán elvonul, a zápor megszűnik, az ég újra kiderül s mosolygása most, a ború után, kétszeresen jól esik. (Czárán Gyula)

Magyarremete, ahol a magyarok remeteként élnek a Kárpátok lábainál...

Ezt olvastuk a településről az internetet böngészve, miután megtudtuk, hogy itt lesz megtartva a 13. Bölcs Diák tábor. A térképet nézegetve láttuk, hogy ez alkalommal az Erdélyi Szigethegység vadregényes tájaira fogunk ellátogatni, a Bihari-hegységhez tartozó festői Belényesi-medencébe. Az út utolsó szakasza nagyon szerpentines volt, így alig vártuk, hogy kiszállhassunk a kocsiból. Kellemes meglepetés fogadott, amikor megérkeztünk a tábor helyszínére, a Turul Kemping területére, ami tágas és rendezett udvarával fogadott minket. A faházikók, amiben elszállásoltak tiszták és kényelmesek, négy személy számára biztosít alvási lehetőséget. A kültéri, de fedett ebédlő mosogatókagylóval, hűtővel és mikróval rendelkezik, perfekt helyként, hogy nyugodtan elfogyasztd az ebédedet, ugyanakkor kiváló hangulatot biztosít az esti, társasági életnek. A mosdóban éjjel-nappal van jó zene és meleg víz. Reggelente pedig a kakasok hangos kukorékolására ébredhettünk.

Kiseb gyermekek számára az udvar területe biztonságos, van csúszka és hinta, sőt egy kisebb medence is. Kinek ajánljuk a kempingezést? Annak, aki buliból vagy kalandvágyból testközelből akar ismerkedni a természet szépségeivel. Aki low budget üzemmódba akar kapcsolni, ha sportosabb, lazább az életstílusod és ehhez megfelelő életfelfogással rendelkezel. Ha a vakáció alatt is megőzöd az ebédedet, magad után elmosogatsz és nem várod el, hogy a pincér minden óhajodat teljesítse.

Ha egyedí élményre vágysz és felhőtlen szabadságra! Mi már az első estén megtudtuk a tulajdonostól, hogy ez a hely a Partiumban szórványnak számít, 800 lakosból körülbelül csak a fele magyar, de erősen őrzik a magyarságukat. Szintén a tulajdonos szájából hangzott el, hogy a világon csak kétféle ember létezik: az egyik, aki kifogásokat keres, a másik pedig, aki megoldásokat. Ő megoldást keresett, és így született meg sok évi munka eredményeképpen az 1 hektár területen fekvő családi vállalkozása, a kemping. A tábor harmadik napján, a faluportya alkalmából volt lehetőségünk jobban megismerni a falut is. Igaz lassan, de nagy reményekkel vágtunk neki utcákat bejárni, a feladatokat teljesíteni.

Már az első ember, akit megszólítottunk az utcán segített nekünk. Neki köszönhetően eljutottunk a falu legidősebb asszonyához, tyúkot sétáltathattunk, kecskével szelfiztünk, szekéren ültünk, kapáltunk, szerencse patkót kaptunk, és egy néni minden finomsággal ellátott a kertjéből. Kérdéseinkre szívesen válaszoltak, mindenki közvetlen és kedves volt velünk.

A házak külseje nagyon megfogott minket, és belső udvaruk is nagyon tetszett. Takaros kis falu ez: bármerre nézel rend és tisztaság, szépek a házak, az udvarok és az utca felőli részen mindenhol virágok illatoznak. Ha átutazóban vannak ezen a vidéken, feltétlenül nézzék meg a falu Árpád-kori református templomát, ami a középkori freskórészletei miatt híres, valamint a falu határában, Mézged irányában, található 400 éves kocsányos tölgyfát. Ugyanitt megtekinthető egy 20. századi parasztházban kialakított falumúzeum is, ami a régió kulturális értékeinek megőrzésére alakult ki. Ha a közelben a Bihari-hegység természeti szépségeivel akarnak ismerkedni, szíves figyelmükbe ajánlom a következő látnivalókat: Farku-kristálybarlang, Mézgedi-cseppkőbarlang, Medve-barlang, Biharfüred, Pádis, illetve Rósiavölgy. Rengeteg élménnyel gazdagodva, mi, szeretnénk a közeljövőben visszalátogatni erre a csodás, kis magyar lakta településre és mindenkinek ajánljuk, hogyha erre járnak szánjanak egy kis időt ennek a településnek a meglátogatására.

Géniusok (Csete Larisa Viorela, Szabó Noémi, Agh József Hunor, vezetőtanár Vremir Magdolna)

13.

bölcs
diákok

HETILAP

Kommunikációs délután

A csapatok a hosszabb vagy rövidebb kalandos utazásuk után megérkeztek Magyarremetére, a Turul Campingbe, regisztráltak, elfoglalták szállásaikat és ebédel követően kezdetét vette a tábor a kommunikációs délutánal. A programot hasznos információk felelevenítésével kezdtük a kommunikáció témájával kapcsolatban, amikor is felidézttük, hogy a kommunikáció lehet verbális és non-verbális, illetve hogy egy beszélgetés során kik az adók, mi a csatorna, és kik a vevők. Ezt követően egy memóriajátékkal folytattuk a foglalkozást, mely során mindannyian megjegyeztük egymás keresztnévét és egy-egy ránk jellemző tulajdonságot. Egy körjáték kapcsán lehetőségünk nyílt arra, hogy megismerjük tábortársaink személyét, személyiségét, és hobbijait. A programot a „Ki vagyok én?” játékkal zártuk, amely során a nekünk jutott híres személyek neveit kellett kitaláljuk a megfelelő kérdések feltevésével és következtetéssel. Ez a nagyon jó hangulatban eltelt foglalkozás alatt megtörtött a jég köztünk, és kicsivel bátrabban foghattunk neki ennek a fantasztikus tábornak.

TeamKörösz túr (Bardoczi Anna, Birtalan Tímea, Fazakas Mihály, Szász József, vezetőtanár Ladó Orsolya-Júlia)

Hétfőn főként az ismerkedésre fektettünk hangsúlyt, próbáltunk megismerni minél több embert. Kellemes csalódás volt, hogy már első este úgy beszélgethettünk egymással, mintha már régi barátok lennénk. Sokan közülünk nem először vannak itt, és már ismerték egymást, de azért az újonnan érkezők sem maradtak ki a szórakozásból. Előkerült pár hangszert is a jókedv fenntartásáért.

A következő nap a hosszú, jégesős, hideg szeles túra miatt mindenki nagyon fáradtan, éhesen, szomjas ért haza. Első dolgunk volt, hogy együnk egy kicsit. Az élmesebbek rohantak a zuhanyzó fele, hogy minél előbb tisztán ágyba bújhassanak. Természetesen ezen estén is voltak olyanok, akik az alvás helyett a beszélgetést, társasozást választották. Ennek okán a következő nap eltolódott a reggeli ébresztő 9 órára.

Harmadik napunk estjén a vacsorát követően Silye Lóránd geológus részletes bemutatót tartott a barlangokról, mivel következő napi programunk barlanglátogatás volt. Az előadás után hosszú társasozásba nyúlt ki az este. Új játékokat ismertünk meg, és RENGETEGET nevettünk (amit az itt kempingezők nem nagyon szívteltek, de nem baj, következőleg majd hívjuk őket is;)

Csütörtök délután kimentünk a szomszédos focipályára, és métáztunk egy jót egész estig. Visszatérve a táborba megvacsoráztunk, és következett az elmaradhatatlan társas. De az esténk itt még nem ért véget, ugyanis dr. Kovács Gábor adjunktus a délutáni kémia kísérleteket folytatva újabb látványosságokat mutatott be. Ezek a kísérletek sötétben a legszebbek, ezért maradtak ilyen későre. Ezt cseppet sem bántuk, mert nagyon megérte várni.

CitromOK (Gáll Réka, Kolcsár Mária-Magdolna, Ferencz Anita, vezetőtanár Fülöp Katalin)

13.

bölcs
diákok

HETILAP

Fecseg a felszín, hallgat a mély

Különleges élményben volt részünk csütörtök délelőtt a bölcs diákos táborban, ugyanis barlangtúrával indítottuk a napot. A felszín alatti világ titkainak nyomára eredtünk a Bihar-hegységben található Kristálybarlangban (Farcu), valamint a Mézgedi-Cseppkőbarlangban tett látogatásunkkal. Silye Lóránd geológus előadása előzte meg a barlanglátogatásunkat, így már csak annyi volt a dolgunk, hogy az elhangzottakat a gyakorlatban is megnézzük.

Utunk első állomása a Farcu-kristálybarlanghoz vezetett, melyet egy egykori bauxit bánya robbantása során fedeztek fel. A 265 m hosszúságú vezetett barlangsétán megismerkedhettünk a természeti látványosságokkal, azok történetével, melynek legszebb része, mindannyiunk szerint a kristálygaléria volt, azon belül is a pillangószárny, szitakötő, madár és Szűz Mária szobor.

A barlang egyik járatában egy kis bányamúzeumot is megtekinthettünk, amely bemutatta a földalatti munka eszközeit. Láthattunk itt egy kisebb szobányi villanymotoros csillemozgatót, régi tartóoszlopokat, víztartályt, a kitermelt kőzet rakodásához használt kosarat, és valódi csillét is.

Rácsodálkozhattunk arra, hogy a barlangokban számos növény is él, Markó Bálint biológus elmondta, hogy algák, gombák, denevérek is előhelyre találnak egy-egy barlangban. Sokan közülünk már jártak cseppkőbarlangokban, de a Mézgedi-barlang mindannyiunkat elkápráztatott különleges képződményeivel.

A nagy bihari természetjáró és barlangász, Czárán Gyula nevét a tábor során gyakran emlegették az egyetemi professzorok, ugyanis a Bihar-hegység feltérképezése az ő tevékenységéhez köthető. Érdeklődve fedeztük fel a cseppkőbarlang bejáratának hatalmas méreteit: 16 méter széles és 10 méter magas, előcsarnoka pedig kb. 200 méter hosszú, mely után következett az óriás méretű üreg. A barlang belsejéből szerteágazó folyosókban ritka szépségű cseppkőalakzatokat láthattunk. A barlanglátogatás során kerestük a víz mészkőre gyakorolt hatására utaló jeleket, a különböző karsztjelenségeket, de a Mézgedi-barlang másik különlegességére is felfigyeltünk, hogy a huzat elferdítette a cseppkőképződményeket. Kiderült számunkra az is, hogy a leggyakoribb cseppkő a barlangban a sztalaktit és a sztalagmit, de szemünk elé tárult számtalan drapéria és cseppkőoszlop is. Közelebb kerültünk a felszín alatti világ csodálatos faunájához. Megtudtuk, hogy a barlangban 12 különböző denevér faj található, ami közel 3500 egyedet foglal magába és egy barlangi medve kiállított csontvázát is láthattuk.

Azt gondoljuk, hogy cikkünk címére rácsfolhatunk, ugyanis a mélység, a barlangok is fecsegnek korábbi korok élővilágáról, éghajlati körülményekről, kőzetekről. Nekünk csak annyi a dolgunk, hogy kíváncsian, nyitott szemmel járjunk és szeressük a természet rejtette kincseit.

4K (Czibere Ingrid Maria, Nagy Henrietta Györgyi, Simon Benjámín, Szabó Barbara, vezetőtanár Simon Laura)

13.

bölcs
diákok

HETILAP

Nagy-Bihar túra: kaptató, szél, jégeső és egyéb nehézségek

A tábor második napján, kedden, a programban egész napra egy túra szerepelt. Ez a Nagy-Bihar hegycsúcsra vezető, 10 és fél kilométer hosszú túra. A kirándulás folyamán több be nem tervezett nehézség is felmerült, például a kifejezetten erős szél illetve egy rövid vihar.

A Nagy-Bihar csúcs a Nyugati Kárpátok legmagasabb hegye, 1849 méteres magasságával. A hegynek emellett van egy alacsonyabban lévő, 1656 méter magasan lévő csúcsa is, a Zengő-kő.

Maga a túra hegyre fel 10 és fél kilométer hosszú, illetve több mint fél kilométert emelkedünk. Ezt az emelkedést többek között egy kábé fél kilométer hosszú, köves kaptatón tesszük meg, ami sokakat hosszú időre kifárasztott. Ez a kaptató szakasz a túra elején volt, és egy jó darabig ez lesz az utolsó fontos emelkedő. Kevéssel a kaptató vége után volt az első nagyobb megálló, a Zengő-kő csúcs. Ezután néhány nyugodtabb kilométer következett, egészen a csúcsig, ahol nagyon meg kellett dolgoznunk azért, hogy felérjünk.

Végig kísért minket a túrán egy fehér kutya, aki a túra elején mellénk szegődött, a csúcsig kísért minket, majd a gyorsabb csapattal együtt lement. Valamiért neki sokkal könnyebben ment, mint nekünk.

A túra vége felé nagyon intenzíven kezdett el fújni a szél, lemértük, 72 km/h-val. Ez a sebesség majdnem kétszerese a szél átlagos sebességének egy szeles napon (30-40 km/h). Ilyen intenzív szél a csoportkép készítését a csúcson egy külön kihívássá tette. A szél több sapkát és majdnem embereket is elfújta.

Az igazi "élvezet" a csúcsról lefelé kezdődött. Egy olyan 5 perccel azután, hogy elindultunk a buszhoz, elkezdett esni az eső. Ez nagyon hamar fokozódott, és percekkel belül a zuhogó esőben találtuk magunkat, bármilyen épület vagy egyéb tető nélkül, egy hegyen. Néhány nagyon közeli villámot is láttunk, illetve a vihar vége fele a jég is elkezdett esni, ami egyértelmű okoknál fogva senkinek se volt kellemes, aki éppen túrázott. De végül az eső amilyen gyorsan jött, ugyanolyan gyorsan el is ment, és mire leértünk, már szinte meg is száradtak a ruháink.

Átmutazók (Balla Szilvia, Filip Izabella, Mák Andor, Vigh Albert, vezetőtanár Putovics Tünde)

Kémiai kísérletek

A csütörtöki nap keretén belül egy kémiai délutánon vehettünk részt, amely által betekintést nyertünk a kémia birodalmába. A tevékenységen két csoportba voltunk osztva, tehát a konyhai és a talaj kísérletek párhuzamosan folytak egymással. Elsősorban megmértük különböző talajtípusok pH értékét, majd gyermekkorunkat újra élve gyurmáztunk a barlang bejárata előtt összeszedett talajjal. Az alábbi módszer által megállapítottuk a talaj típusát, valamint a mész és agyagtartalmát is. A konyhai kísérletek első felvonásában egy banánnak kivontuk a DNS-ét. Mindezek után lávalámpa prototípust készítettünk konyhai adalékokból. A kémia délután csúcspontja az volt, amikor „tetoválásokat” rajzolhattunk magunknak ezüst-nitráttal. A napot is kémiai kísérletekkel zártuk, amely nagyon hangulatos volt. A díófa alatt izgatottan vártuk az ígért szemfényvesztéseket. A feszültség a tetőfokára hágott, amikor egy félresikerült kísérlet során Kovács Gábor megsérült. Szerencsére nem történt komolyabb égési sérülés.

A legaktívabb résztvevők a szervezők gyerekei voltak, akik hozzászólásaikkal megfűszerezték és feldobták a napunkat. Végezetül elmondhatjuk, hogy a kísérletek kirobbanó sikert arattak.

aKárÁSZok (Kúrti Bíborka, Rákosi Izabella Szidónia, Sütő-Minyukus Tímea, Szántó Lenke, vezetőtanár Korodi László)

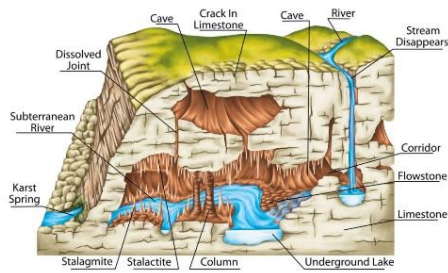

13.

bölcs diákok

HETILAP

Előadások

A Bölcs Diákok táborban az előadások révén hasznos információt gyűjthettünk a kirándulásokról, mely segítségével megismerkedhettünk a rá következő napok tevékenységeivel, felkészülve azokra.

Ezek közül az egyik ilyen téma a Partium volt, amely a mai Románia nyugati részén található. Ez a hely nem a történelmi Erdély része, hanem attól külön álló terület. A Partium egy részén, Magyarremetén szálltunk meg a tábor ideje alatt. Egy részben magyarok által lakott község, melyet körbe vesznek a Bihar hegyek és a környező román falvak. 1944 őszén (szeptember 23.) a románok hadserege 43 embert mészárolt le, végül az oroszok vetettek véget a csatának. Másodsorban a politika rejtelseibe vezettek be egy délutáni előadás keretében, mely során a diákok is hozzájárulhattak a véleményükkel. Szó volt a felmerülő fő problémákról, melyek gyakran az instabilitásból származnak, illetve felmerült az országunkban viaskodó pártok közötti viszony: PSD, PNL, USR, RMDSZ. Az előadás során elhangzott egy mélyre nyúló kijelentés: „Aki nem mászik bele a politikába, abba belemászik a politika.”

Végeztük a barlangok megtekintését, mely során sokat megtudhattunk azok kialakulásáról, felépítéséről és jelentőségeiről. Betekintést nyertünk a barlangok élővilágába, mind az aktív, illetve passzív szintjeibe. Mindezek mellett, tájékoztattak bennünket a turisták által barlangokra gyakorolt veszélyéről. Az előadás végeztével rájöttünk, hogy Románia barlangok terén nem nagy hatalom, ám jelentősen értékes és egyediekkel rendelkezik.

SzínLelők (Takács Benjám, Varga Szabolcs, Barabás Barbara, Korpos Eduárd Szabolcs, vezetőtanár Bereczki Katalin)

Faluportya diák módra

A faluportya által különleges módon ismerhettük meg Magyarremete hétköznapjait. A szervezők összeállítottak egy feladatlapot, amely nyolc, nem megszokott feladatot tartalmazott. Volt közöttük tyúksétáltatás, falusi munkavégzés, (bio)termék begyűjtés, és más furcsábbnál furcsább feladat. Ezek teljesítése során rájöttünk arra, hogy milyen vendégszerető és közvetlen emberek lakják a falut.

A megpróbáltatások egyike igazán különleges kihívás elé állította csapatunkat, mivel a tyúksétáltatás által egy elég furcsa tevékenység részesei lehettünk. A kecskével való szelfizés is egy örök élmény marad. Akárcsak a fahordás Juci néninél, aki segítségünket mindenféle házi finomsággal hálálta meg, amelyekből a másnapi reggelink készült.

Igaz, hogy újra elért minket az eső, akárcsak a keddi túra közben, azonban ezt egy sokkal kellemesebb és viccesebb élményként éltük át, miközben a falu legfiatalabb, illetve legidősebb lakosait próbáltuk épp felkutatni, kisebb-nagyobb sikerrel.

Végül a faluportyát a tábor egyik legemlékezetesebb élményei közé sorolhatjuk, főként a falu kedves lakosainak köszönhetően.

Álomvadászok (Bántó Claudia-Jennifer, Erdei Zsanett-Adrienn, Veres Tímea, Veres Szilvia Ildikó, vezetőtanár Kovács Nikolett)

13.

bölcs diákok

HETILAP

Pádis túra

A kirándulás reggel kilenckor vette kezdetét egy egyórás buszozással. A helyszínre érkezve mindenkit lenyűgözött a mesebeli zöld táj. Egy darabig mindenki együtt haladt, majd a túra nehézségének függvényében két csapatra oszlott: egyik csapat egy 4 km-s erdei sétára indult, a másik pedig egy kalandosabb útvonalat választott. A rövidebb túra egy sziklás emelkedővel kezdődött, ami sokakat elgondolkodtatott, hogy végül a „puding” vagy a „nem puding” túrára jelentkeztek. Viszont a kezdeti nehézségek ellenére egy kellemes erdei útvonal fogadta a társaságot.

A nehezebb útvonal a Csodavár bejáratához vezette el a tagokat. Ők kötelek, láncok segítségével másztak le a barlanghoz, majd egy megerőltető kaptató vezette el őket a kilátóhoz, ahol a két útvonal összefutott. A kilátón a résztvevők megcsodálhatták az alattuk elterülő 100 méteres mélységet, amelyet csodaszép fenyők vettek körül. Minden fenyő egy mésző által kioldott dolinában helyezkedett el. Aki szeretett volna, az egy extra túra keretén belül végigsétálhatott a Ponor-réten, majd megfigyelhetett egy karsztforrást is. A patakot követve szemtanúi lehettek néhány vizet elnyelő földnyílásoknak is.

Ezen kellemes viszontagságok után már csak arra vártak, hogy kipihenhessék magukat a kempingig. Az elkészült fotókat visszapörgetve mindenki elégedetten tekintett vissza a csodálatos túrára.

Bölcsességmorzsák (Antal Bíró Zsófia, Ilyés Csilla Orsolya, Rendi Melinda, Tatár Ágota, vezetőtanár Tókos Ibolya Lujza)

2023-ban is együtt Erdély Bölcs Diákjai

Idén a magyarremetei Turul Kemping adott otthont a Bölcs Diákok Országos Vetélkedő élménytáborának. A Communitas Alapítvány ebben az évben is színvonalas programokkal várta Erdély legbölcsőbb középiskolásait, akik a túrabakancs és egyebek mellett jókedvet is bőven csomagoltak bőröndjeikbe. A kommunikációs játékok, a közös tevékenységek hamar összekovácsolták az Erdély különböző részeiről érkező diákokat.

Mi is történt ezen a tartalmas héten? Meghódítottuk a Nagy-Bihar csúcsot, barlangásztunk, megnéztük a Csodavárat, próbára tettük a falubeliek szívélyességét a faluportyával, híres párosokat mutattunk be. Ezek mellett értékes információkkal gazdagodtunk a természettudományos előadások során, kísérleteztünk, és betekintést nyertünk a politikai életbe. A programok között sem unatkoztunk: volt itt társasozás, gitárszó, métázás, sok-sok móka és kacagás, majd meghitt felkészülés a búcsúra a tábortűz mellett. Összességében a tábor felejthetetlen élményekkel gazdagított, új barátokat szereztünk, és a résztvevőket kérdezgetve csak pozitív visszajelzéseket kaptunk.

Köszönjük a szervezőknek a lehetőséget, és hogy gondoskodtak rólunk a tábor ideje alatt. Reméljük, jövőre is találkozhatunk!

DAFKE (Csongrád Alexa, Gyerkes Fruzsina, Nonn Krisztina Rita, vezetőtanár Czenter Enikő)

bölcs diákok

Készült a Communitas Alapítvány
13. Bölcs diák táborában, Magyarremetén.

